

РЕШЕНИЕ

№ 4121

гр. София, 21.07.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ГО I-21 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и девети юни през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Свилен Станчев

при участието на секретаря Снежана Ат. Апостолова
в присъствието на прокурора Ц. К. В. Я. К.
като разгледа докладваното от Свилен Станчев Гражданско дело №
20221100113510 по описа за 2022 година

прецени:

Делото е образувано по предявен от П. П. М. срещу Прокуратурата на Р. България гр. София осъдителен иск с правно основание чл. 2 ал. 1 т. 3 ЗОДОВ, за заплащане на обезщетение в размер на 60 000 лева за неимуществени вреди, причинени от обвинение на ищеца в извършване на престъпление по чл. 321 ал. 3 пр. 2 и 3 вр. ал. 2 НК и престъпление по чл. 354а ал. 2 изр. 2 т. 1 вр. ал. 1 пр. 3 и чл. 18 ал. 1 НК, по което ищецът бил оправдан с влязла в сила присъда.

Пълномощникът на ищеца П. П. М. излага, че по досъдебно производство № 20006/2015 г. на сектор „БОП“ София бил задържан за 24 часа на 04.05.2015 г. и привлечен като обвиняем на 05.05.2015 г. за престъпление по чл. 321 ал. 3 пр. 2 и 3 вр. ал. 2 НК и престъпление по чл. 354а ал. 2 изр. 2 т. 1 вр. ал. 1 пр. 3 и чл. 18 ал. 1 НК. Ищецът бил задържан с постановление на Специализираната прокуратура на 05.05.2015 г. В производството по чл. 64 ал. 1 НПК с определение от 08.05.2015 г. по ЧНД № 491/2015 г. Специализираният наказателен съд оставил без уважение искането за вземане на мярка за неотклонение задържане под стража, което определение било потвърдено от Апелативния специализиран наказателен съд. В исковата молба се твърди, че задържането на ищеца продължило 10 дни – от 04.05.2015 г. до 14.05.2015 г. По силата на обвинителен акт на Специализираната прокуратура било образувано НОХД № 3548/2016 г. на СпНС, което приключило с оправдателна присъда, влязла в сила на 14.07.2022 г. Наказателното производство продължило 7 години 2 месеца и 10 дни. В исковата молба се твърди, че ищецът претърпял неимуществени вреди, които

се изразявали в стрес и притеснения от задържането му, причинени страдания на родителите и приятелите му, нарушени социални контакти, засягане честта и достойнството му, отрицателни емоционални и психологични преживявания, чувство на унижение, засягане на личното му сфера, несигурност и притеснения в изхода на делото, неудобства, свързани с необходимостта от пътуване от гр. Враца, където ищецът живеел.

На основание изложените обстоятелства, в исковата молба е направено искане до съда да осъди ответника Прокуратура на Р. България да заплати на ищеца П. П. М. обезщетение за неимуществени вреди в размер на 60 000 лева, ведно със законна лихва от 14.07.2022 г. - датата на влизане на присъдата в сила до окончателното изплащане на сумата.

Ответникът Прокуратура на Р. България оспорва иска със следните възражения: - възражение за недоказаност на неимуществените вреди и причинната връзка между твърдените вреди и действията на органите на прокуратурата и разследващите органи; - възражение за законосъобразност на действията, извършени от разследващите органи и за спазване на разумния срок на разследване в досъдебното производство; - за завишеност на размера на претендираното обезщетение.

Съдът като взе предвид становищата на страните и събраните по делото доказателства, прие за установено от фактическа страна следното:

С постановление от 20.10.2014 г. на прокурор в Специализираната прокуратура по пр.пр. № 411/2014 г. на СП, е образувано досъдебно производство срещу неизвестен извършител за престъпление по чл. 321 ал. 3 вр. ал. 2 НК. Разследването е възложено на разследващ полицай при СДВР. Със заповед за задържане на лице от 04.05.2015 г. на инспектор в сектор „БОП“ гр. София ищецът е задържан на основание чл. 72 ал. 1 т. 1 от ЗМВР за 24 часа, като е посочено фактическо основание образуваното ДП № 20006/2015 г. по описа на сектор „БОП“, пр.пр. 411/2014 г. на СП. На същата дата му е направен личен обиск, одобрен от съда с определение от 05.05.2015 г. На 05.05.2015 г. в гр. София ищецът П. П. М. е бил привлечен като обвиняем по ДП № 411/2014 г. на сектор „БОП“ при СДВР за престъпление по чл. 321 ал. 3 пр. 2 и 3 вр. ал. 2 НК и престъпление по чл. 354а ал. 2 изр. 2 т. 1 вр. ал. 1 пр. 3 и чл. 18 ал. 1 НК (л. 14) и задържан по чл. 64 ал. 2 от НПК с постановление на прокурор от същата дата до 08.05.2015 г. (л. 18-20). В съдебно производство по чл. 64 ал. 1 НПК по ЧНД № 491/2015 г. на Специализирания наказателен съд, състав на съда е оставил без уважение искането на прокурора за вземане на мярка за неотклонение „задържане под стража“ на ищеца и не е взел мярка за неотклонение, като е постановил незабавното му освобождаване, ако не се задържа на друго основание. На 20.05.2016 г. било изготвено ново постановление за привличане на ищеца като обвиняем, което му е било предявено на 08.06.2016 г. с участието на служебен защитник (л. 246-247). Разследването е било предявено на ищеца по реда на чл. 227 НПК на 22.07.2016 г. (л. 250-251). На 23.12.2016 г. прокурор в Специализираната прокуратура е повдигнал обвинение на ищеца П. П. Миленков за това, че от м. януари 2014 г. до 04.05.2015 г. е участвал в организирана престъпна група, ръководена от И.А.С. и с участници В.В.Д.,

Т.Д.Г., М.М.Т. и Т.Н.Р., създадена с користна цел и с цел извършване на престъпления по чл. 354а ал. 1 и 2 НК – престъпление по чл. 321 ал. 3 т. 2 вр. ал. 2 НК. На ищеца е повдигнато и обвинение за това, че на 04.05.2015 г. в гр. София без надлежно разрешително направил опит да придобие високорискови наркотични вещества с цел разпространение, като дея.ето било извършено от лице, действащо в изпълнение на решение на организирана престъпна група – престъпление по чл. 354а ал. 2 изр. 2 т. 1 вр. ал. 1 предл. 3 в. чл. 18 ал. 1 НК. По внесения обвинителен акт било образувано НОХД № 3548/2016 г. на Специализирания наказателен съд. С разпореждане от 05.01.2017 г. съдия от СпНС е насрочил предварително изслушване. Общо делото е било разгледано в 41 съдебни заседания:

- с.з. на 12.01.2017 г. – недаден ход на делото, поради нередовно призоваване на подсъдим и неявяване на защитник;

- с.з. на 14.02.2017 г. – недаден ход на делото, поради изтекъл мандат на съдебен заседател;

- с.з. на 14.03.2017 г., в което съдът е дал ход на делото, снел самоличността на подсъдимите и дал ход на съдебното следствие;

- с.з. на 05.04.2017 г. – недаден ход на делото, поради неявяване на подсъдим;

- с.з. на 09.06.2017 г. – недаден ход на делото, поради неявяване на подсъдим;

- с.з. на 12.07.2017 г. – съдът е дал ход на делото и е разпитал свидетели;

- с.з. на 06.10.2017 г. – съдът е дал ход на делото и е разпитал свидетели;

- с.з. на 09.11.2017 г. – съдът е дал ход на делото и е разпитал свидетели;

- с.з. на 28.02.2018 г. – съдът е дал ход на делото разпитал е свидетели и е предявил веществено доказателствено средство на свидетел;

- с.з. на 27.03.2018 г. – съдът е дал ход на делото разпитал е свидетели и е предявил ВДС на свидетел;

- с.з. на 26.04.2018 г. – недаден ход на делото, поради неявяване на защитник;

- с.з. на 05.06.2018 г. – съдът е дал ход на делото, разпитал свидетели, предявил ВДС и назначил фоноскопска експертиза;

- с.з. на 11.07.2018 г. – недаден ход на делото, поради неявяване на друг подсъдим;

- с.з. на 19.09.2018 г. – недаден ход на делото поради заболяване на съдебен заседател;

- с.з. на 07.11.2018 г. – недаден ход на делото поради заболяване на съдебен заседател;

- с.з. на 17.01.2019 г. – недаден ход на делото поради заболяване на съдебен заседател;

- с.з. на 19.03.2019 г. – недаден ход на делото, поради неявяване на защитници на други подсъдими;

- с.з. на 19.04.2019 г. – недаден ход на делото, поради неявяване на защитник на друг подсъдим;
- с.з. на 31.05.2019 г. – съдът е дал ход на делото и го е отложил, поради изявление на трима от подсъдимите за сключване на споразумение;
- с.з. на 03.07.2019 г. – съдът е дал ход на делото и е одобрил споразумения с четирима от подсъдимите;
- с.з. на 09.07.2019 г. – недаден ход на делото поради заболяване на съдебен заседател;
- с.з. на 12.09.2019 г. – недаден ход на делото поради заболяване на съдебен заседател;
- с.з. на 11.10.2019 г. – недаден ход на делото поради заболяване на съдебен заседател;
- с.з. на 13.11.2019 г. – недаден ход на делото поради заболяване на съдебен заседател;
- с.з. на 16.12.2019 г. – недаден ход на делото поради заболяване на съдебен заседател;
- с.з. на 31.01.2020 г. – съдът е дал ход на делото и се е произнесъл по искане за връщане на веществено доказателство;
- с.з. на 17.06.2020 г. – съдът е дал ход на делото и е изслушал вещи лица;
- с.з. на 21.10.2020 г. – съдът е дал ход на делото и е изслушал вещи лица;
- с.з. на 17.11.2020 г. – съдът е дал ход на делото и е предявил ВДС;
- с.з. на 14.01.2017 г. – съдът е дал ход на делото и е разпитал свидетели;
- с.з. на 14.03.2021 г. – съдът е дал ход на делото, разпитал е свидетели и е предявил ВДС;
- с.з. на 27.04.2021 г. – недаден ход на делото поради неявяване на съдебен заседател;
- с.з. на 08.06.2021 г. – съдът е дал ход на делото и е разпитал свидетели;
- с.з. на 28.09.2021 г. - съдът е дал ход на делото, разпитал е свидетел и е допуснал гласни доказателства;
- с.з. на 08.11.2021 г. – недаден ход на делото, поради неявяване на защитника на ищеца М.;
- с.з. на 02.12.2021 г. – съдът е дал ход на делото и е разпитал свидетели;
- с.з. на 14.12.2021 г. – съдът е дал ход на делото и е разпитал свидетели;
- с.з. на 08.02.2022 г. – съдът е дал ход на делото и е допуснал разпит на свидетели;
- с.з. на 18.03.2022 г. – съдът е дал ход на делото и е разпитал свидетели;
- с.з. на 26.05.2022 г. – съдът е дал ход на делото и е разпитал свидетели;
- с.з. на 28.06.2022 г. – съдът е разпитал свидетел, провел е разпит на подсъдимите.

В заседанието на 28.06.2022 г. съдът е приключил съдебното следствие, дал е ход и е изслушал съдебните прения и последната дума на подсъдимите. С присъда от 28.06.2022 г., обявена в същото съдебно заседание, съдът е признал ищеца П. П. М. в качеството му на подсъдим по наказателното производство, за невиновен и го оправдал по повдигнатите обвинения. Присъдата не е била обжалвана и протестирана и е влязла в сила на 14.07.2022 г.

Общата продължителност на наказателното производство срещу ищеца от неговото задържане по ЗМВР на 04.05.2015 г. да влизане на присъдата в сила на 14.07.2022 г. е била 7 години 2 месеца и 10 дни. Ищецът е бил задържан общо пет дни – от 04.05.2015 г. до 08.05.2015 г. включително. След освобождаването му на 08.05.2015 г. друга мярка за неотклонение по делото не му е взета.

По делото е разпитан като свидетел Т.М.Т. (с.з. 16.03.2023 г. л. 207). Според неговите показания, по време на наказателното производство на ищеца се наложило често да пътува от гр. Враца, където е живеел, и от чужбина, където е работел. Воденето на наказателно дело предизвикало у ищеца притеснения. Според свидетеля, при освобождаването на ищеца след първоначалното му задържане, по него е имало следи от насилие.

Така изложените обстоятелства обуславят следните правни изводи:

Нормите, съдържащи се в чл. 2 ал. 1 и чл. 4 от ЗОДОВ определят основанията и обема на отговорността на държавата по този закон. Съгласно цитираните разпоредби, държавата отговаря за всички имуществени и неимуществени вреди, причинени от изброените в чл. 2 ал. 1 актове и действия, които вреди са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо дали са причинени виновно от длъжностното лице. Когато основаниято за отговорността на държавата е привличане на лицето като обвиняем в досъдебно производство, не е необходимо действията на съответните органи и лица да са били изначално порочни, а в конкретния случай те са били проведени при предоставяне на възможност ищецът пълноценно да упражнява правото си на защита чрез назначаване на защитник, даване възможност за обяснения, участие в следствените и съдебни действия. Отговорността на държавата се основава на последвалата оправдателна присъда на лицето по повдигнатото му обвинение, влязла в сила на 14.07.2022 г.

С привличането на лицето като обвиняем започва наказателно преследване срещу него, което безспорно рефлектира върху част от неговите права. Вероятността лицето да понесе наказателна репресия, е обстоятелство, което се отразява на неговата личност, на емоционално-психическото му състояние и неговото поведение. Следва да се има предвид и тежестта на престъплението, за които ищецът е бил привлечен като обвиняем: участие в организирана престъпна група, образувана за разпространение на наркотични вещества, и опит за придобиване на такива вещества с цел разпространение, които престъпления се наказват съответно с лишаване от свобода от три до десет години и от пет до петнадесет години. От значение в конкретния случай

е и продължителността на наказателното производство общо над седем години. По време на досъдебното производство ищецът се е явявал три пъти пред разследващия орган за следствени действия – привличания като обвиняем и предявяване на разследването, а във връзка с предложението за вземане мярка за неотклонение „задържане под стража“ се е явявал два пъти в съдебно заседание пред СпНС и АСпНС. В съдебната фаза на процеса са били проведени общо 41 съдебни заседания в продължение на пет години и половина, по всяко от които се е явявал ищецът. Тази продължителност безспорно надхвърля рамките на разумния срок за разглеждане на делото по смисъла на чл. 6 § 1 от ЕКЗПЧ и следва да бъде отчетена при преценка на тежестта на неимуществените вреди.

Ищецът безспорно е претърпял неимуществени вреди и вследствие взетите в началото на разследването по отношение на него мерки за административна и процесуална принуда със задържането му от органите на МВР и прокурора. Задържането на ищеца за пет дни – от 04.05.2015 г. до 08.05.2015 г., безспорно е ограничило правото му на свободно придвижване, което е едно от основните права на ищеца според чл. 35 от Конституцията.

Тези съобщения дават основание на съда да приеме, че справедливият размер на обезщетението за неимуществени вреди е 8000 (осем хиляди) лева. Искът с правно основание чл. 2 ал. 1 т. 3 ЗОДОВ е основателен до този размер. Върху така определената сума ответникът дължи заплащане на законна лихва от 14.07.2022 г. – датата на влизане в сила на оправдателната присъда, до окончателното изплащане на сумата.

Искът с правно основание чл. 2 ал. 1 т. 3 от ЗОДОВ е неоснователен в частта му над 8000 лева до предявения размер от 60 000 лева. Не се доказаха претърпени неимуществени вреди с по-голяма тежест от приетите от съда. Освен първоначалното задържане на ищеца за пет дни, спрямо него не е била взета мярка за неотклонение, нито други мерки за процесуална принуда. Това обуславя извода на съда, че обезщетение в по-голям размер от приетия от съда би било в противоречие с принципа на справедливостта.

Ответникът следва да заплати на ищеца разноски в общ размер 307,92 лева, според уважената част от иска.

Мотивиран от горното, съдът

РЕШИ:

Осъжда Прокуратурата на Р. България гр. София адрес: гр. София бул. „Витоша“ № 2 да заплати на П. П. М. ЕГН *****, адрес: гр. Враца ул. ****, сумата от 8000 (осем хиляди) лева обезщетение за неимуществени вреди, причинени от повдигнато по ДП № 20006/2015 г. на СБОП София, пр.пр. № 411/2014 г. на Специализираната прокуратура обвинение в извършване на престъпления по чл. 321 ал. 3 т. 2 вр. ал. 2 и чл. 354а ал. 2 изр. 2 т. 1 вр. ал. 1 предл. 3 и чл. 18 ал. 1 НК, по което е бил оправдан с присъда от 28.06.2022 г. по НОХД № 3548/2016 г. на Специализирания наказателен съд 7 състав, влязла в сила на 14.07.2022 г., ведно със законната лихва от 14.07.2022

г. до окончателното изплащане, като отхвърля предявения иск с правно основание чл. 2 ал. 1 т. 3 от ЗОДОВ в частта му над тази сума до предявения размер от 60 000 лева.

Осъжда Прокуратурата на Р. България да заплати на П. П. М. разноски по делото в размер на 307,92 лева.

Решението подлежи на обжалване пред Софийския апелативен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски градски съд: _____